

POSTANOWIENIE

Dnia 22 kwietnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa E. K.

przeciwko W. K. i R. A.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 22 kwietnia 2010 r.,

zażalenia pozwanego W. K.

na postanowienie o kosztach zawarte w wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 12 listopada 2009 r., sygn. akt VII Ca (...),

uchyla zaskarżone postanowienie objęte punktem II wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 12 listopada 2009 r. i sprawę w tym zakresie przekazuje temu Sądowi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem zawartym w punkcie drugim (II) wyroku z dnia 12 listopada 2009 r. Sąd Okręgowy w K. nie obciążył powódki E. K. kosztami postępowania w obu instancjach. Zmieniając wyrok Sądu Rejonowego w W. przez oddalenie powództwa Sąd Okręgowy uznał, że zastosowanie art. 102 k.p.c. podyktowane było

przyjęciem, że do procesu doszło wskutek braku współdziałania pozwanego w zarządzie wspólną nieruchomością.

Pozwany w zażaleniu zarzucił naruszenie art. 98 k.p.c. i art. 102 k.p.c. przez bezzasadne uznanie, że zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek usprawiedliwiający nieobciążenie powódki, która przegrała sprawę, kosztami procesu za obie instancje. Domagał się zmiany postanowienia przez zasądzenie kwoty 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje oraz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odstępstwo od zasady odpowiedzialności za wynik procesu, przewidziane art. 102 k.p.c. stanowi rozwiązanie szczególne, które nie podlega wykładni rozszerzającej. Zastosowanie go wymaga istnienia wyjątkowych okoliczności, a przyjęcie że zaszły w konkretnej sprawie, powinno uwzględniać wszystkie jej okoliczności. Wskazuje to na niedopuszczalność stosowania uogólnień i formułowania wniosków, które nie poddają się kontroli w ramach rozpoznawania środka odwoławczego. Wierzyciel przed wytoczeniem powództwa obowiązany jest do wszechstronnego rozważenia, czy dochodzone roszczenie mu przysługuje i w jakim kształcie oraz od kogo powinien oczekiwać zaspokojenia. Na takie postępowanie powódki nie wskazuje rozpoznawana sprawa. Pomiędzy stronami toczy się od 12 lat postępowanie o zniesienie współużytkowania wieczystego nieruchomości, a wniesienie jej poprzedzone było stwierdzeniem niemożności porozumienia co do sposobu korzystania z niej i zarządzania nią. Nie zasługuje na podzielenie stanowisko Sądu Okręgowego, że konflikty pomiędzy stronami usprawiedliwiały wniosek, że brak porozumienia w zakresie korzystania z nieruchomości wywołany został jedynie przyczynami leżącymi po stronie pozwanego, co przemawiać mogło za uznaniem istnienia szczególnie uzasadnionego wypadku, o jakim mowa w art. 102 k.p.c. Złożenie bezzasadnego powództwa, które nie zostało wywołane niesumiennym zachowaniem przeciwnika, które mogłoby wywołać uzasadnione przekonanie o przysługiwaniu powódce tego uprawnienia, nie usprawiedliwia odstąpienia od obowiązku zwrotu kosztów procesu pozwanemu. Rozpoznawana sprawa nie należy do kategorii tych, które wymagały uzyskania rozstrzygnięcia Sądu, czy też dotyczyły roszczenia o szczególnym znaczeniu (np. alimenty, renta), a zatem wniesienie jej było podyktowane subiektywnym, nieuzasadnionym przekonaniem o słuszności własnego stanowiska bez rozważenia racji przeciwnika, jak też toczącego się postępowania nieprocesowego.

Z powyższych względów należało, w oparciu o art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K..

Na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398²¹, art. 391 §1 i art. 108 § 2 k.p.c. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawiono końcowemu orzeczeniu.